

مانیست وبسایت پرسش و پاسخ فارسی

نسخه ۱۰۰۰ بتا ۲، ۱۳۹۲/۸/۱

پرسش و پاسخ
فارسی

درباره مانيسفت

وب فارسی از ابتدا به صورت کودکی یتیم رشد کرده است و آشفته‌گی‌های بسیاری در آن پیداست. از آنجایی که هیچ نهاد رسمی‌ای به صورت تخصصی به محتوای وب فارسی نظارت نمی‌کند، فرهنگ وب فارسی به صورت ناخودآگاه از وبسایت‌های پربازدید تبعیت می‌کند که بسیاری از آن‌ها دغدغه‌ی فرهنگ فارسی و فرهنگ وب را ندارند.

جامعه‌های کاربری غیررسمی تحت وب که در زمینه‌ی فرهنگ‌سازی در وب و پالایش مطالب وب فعال هستند، بسیار اندک بوده و تاثیرگذاری ناچیزی در این حوزه دارند. بنابراین وب فارسی به سرعت در حال تبدیل شدن به یک آشفته‌گی غیرقابل کنترل است.

رشد فزاینده‌ی شبکه‌های اجتماعی و فروم‌های عمومی با مطالب تخصصی و یا با عنوان تخصصی و بدون نظارت درست و مستمر باعث به وجود آمدن وبسایت‌هایی شده است که تولید فرهنگ‌های نازیبایی در وب نموده‌اند. فرهنگ‌هایی مانند استفاده از عبارات سخیف و خیابانی حتی در جوامع مجازی تخصصی، استفاده از فینگلیش، استفاده از لغات غیرفارسی و ناضروری و ... از تبعات این رشد ناخودآگاه و بدون کنترل بوده است.

در طول سال‌های توسعه‌ی وب در جهان، گونه‌ای از وبسایت‌ها در وب جهانی شکل گرفته‌اند که با نام وبسایت‌های پرسش و پاسخ (یه به صورت مخفف در وب جهانی Q&A) شناخته می‌شوند. هدف این سیستم‌ها دسترسی سریع و مطمئن یک کاربر به داده‌ی مورد نظرش با استفاده از مطالبی است که کاربران متخصص به اشتراک می‌گذارند.

نقطه‌ی شروع یک مطلب در وبسایت پرسش و پاسخ یک پرسش معتبر و نسخه‌ی پایان آن یک پاسخ درست است. برای رسیدن به این هدف مطلوب حاشیه‌ها و مطالب اضافی در وبسایت‌های پرسش و پاسخ نامطلوب تلقی شده و به شدت منع می‌شوند.

این رویکرد باعث شده است که وبسایت‌های پرسش و پاسخ به عنوان یکی از معتبرترین و کاراترین روش‌های دسترسی به داده‌های درست دیده شوند. در حقیقت وبسایت‌های پرسش و پاسخ نمونه‌ی

زیبای یک وبسایت اطلاعاتی در فضای وب است. موفق‌ترین نمونه‌ی این وبسایت‌ها مجموعه‌ی stackexchange است.

در سال‌های اخیر در ایران نیز وبسایت‌های پرسش و پاسخ به تبع موفقیت وبسایت‌های پرسش و پاسخ در وب جهانی شروع به رشد و معرفی خود نموده‌اند. اما با تأسف بسیار در حال پیمودن همان مسیر نامطلوب انواع سیستم‌های تخصصی مشابه در ایران هستند.

وبسایت پرسش و پاسخ فارسی با هدف جلوگیری از تبدیل شدن یکی از موفق‌ترین تجربه‌های وب جهانی به یک تجربه‌ی ناموفق در وب فارسی پا به عرصه‌ی استانداردسازی وبسایت‌های پرسش و پاسخ گذاشته است.

وبسایت پرسش و پاسخ فارسی در گام اول اقدام به تهیه‌ی سند حاضر به عنوان «مانیفست وبسایت پرسش و پاسخ فارسی» نموده است. سپس جهت آزمایش و بررسی کاربرد این سند، وبسایت‌های پرسش و پاسخ رایگان فارسی را پشتیبانی می‌کند که در آن‌های سعی می‌شود موارد این مانیفست رعایت شوند.

از مدیران وبسایت‌های پرسش و پاسخ دعوت می‌شود با پیوستن به این حرکت، در پایه‌گذاری اولین مانیفست استانداردسازی وب تخصصی همراه شوند.

وبسایت پرسش و پاسخ فارسی

info@qanet.ir

حامیان

پرسش و پاسخ فارسی

ایلی، پرسش و پاسخ کامپیوتر

تعریف‌ها

وب‌سایت پرسش و پاسخ: یک سیستم اشتراک دانش مبتنی بر پرسش است که هر مطلب آن در اطراف یک پرسش معتبر طرح شده شکل می‌گیرد.

هدف وب‌سایت پرسش و پاسخ: دسترسی سریع به پاسخ درست و مطمئن برای یک پرسش معتبر طرح شده است.

مانیفست وب‌سایت پرسش و پاسخ: سند حاضر که تعاریف، اصول کلی و نقشه‌ی راه وب‌سایت‌های پرسش و پاسخ فارسی را مشخص می‌کند.

پرسش: یک پرسش هسته‌ی اصلی یک مطلب وب‌سایت پرسش و پاسخ است که همه‌ی موارد دیگر یک مطلب در اطراف آن شکل می‌گیرد. یک پرسش در حقیقت نقطه‌ی شروع یک مطلب در وب‌سایت پرسش و پاسخ است که حاوی یک مساله‌ی قابل حل است.

پاسخ: یک پاسخ، اصلی‌ترین قسمت یک مطلب پس از پرسش است. هر پاسخ به یک پرسش طرح شده وابسته است. یک پاسخ معتبر حداقل قسمتی از مساله‌ی طرح شده در پرسش را حل می‌کند.

پاسخ برگزیده: پاسخی است که مساله‌ی طرح شده در پرسش را به طور کامل حل می‌کند. تصمیم‌گیری در مورد حل کامل مساله‌ی طرح شده بسته به سیاست وب‌سایت پرسش و پاسخ ممکن است در اختیار طراح پرسش یا مدیر وب‌سایت یا ... باشد.

پرسش بدون پاسخ: پرسشی است که هنوز هیچ پاسخی برای آن ارائه نشده است.

پرسش بدون پاسخ برگزیده: پرسشی است که هنوز هیچ پاسخ برگزیده‌ای برای آن ارائه نشده است.

پرسش باز: پرسشی است که امکان ویرایش آن یا افزودن و ویرایش مطلب جدید وابسته به آن موجود است.

پرسش بسته: پرسشی است که به دلیل نامعتبر بودن قفل می‌شود. به این معنی که امکان ویرایش پرسش یا مطالب وابسته مانند پاسخ یا دیدگاه وجود ندارد.

دیدگاه: دیدگاه مطلبی حاشیه‌ای است که به بیان نکته‌ای در مورد یک پرسش یا پاسخ می‌پردازد. بنابراین دیدگاه وابسته به پرسش یا پاسخ خواهد بود.

پرسش نامعتبر: پرسشی که بر مبنای قوانین این مانیفست و قوانین خاص وبسایت پرسش و پاسخ نامعتبر تلقی شود.

پرسش معتبر: هر پرسش که نامعتبر نباشد.

پرسش نامطلوب: پرسش معتبری که بر مبنای قوانین این مانیفست و قوانین خاص وبسایت پرسش و پاسخ نامطلوب تلقی شود.

پرسش مطلوب: هر پرسش معتبر که نامطلوب نباشد.

پاسخ نامعتبر: پاسخی که بر مبنای قوانین این مانیفست و قوانین خاص وبسایت پرسش و پاسخ نامعتبر تلقی شود.

پاسخ معتبر: هر پاسخ که نامعتبر نباشد.

پاسخ نامطلوب: پاسخ معتبری که بر مبنای قوانین این مانیفست و قوانین خاص وبسایت پرسش و پاسخ نامطلوب تلقی شود.

پاسخ مطلوب: هر پاسخ معتبر که نامطلوب نباشد.

شاخه: ابزار کلاسیک دسته‌بندی مطالب می‌باشد. شاخه‌ها به صورت سلسله‌مراتبی (درختی) مرتب می‌شوند. هر پرسش می‌تواند حداکثر به یک شاخه وابسته باشد. هر شاخه می‌تواند به چند پرسش وابسته باشد.

تگ: ابزار دسته‌بندی مطالب است. تگ‌ها هیچ نسبت سلسله‌مراتبی با یکدیگر ندارند. هر پرسش می‌تواند به چند تگ وابسته باشد و هر تگ می‌تواند به چند پرسش وابسته باشد.

نشانه‌ها

قانون سخت. قوانین و قواعدی که با این نشانه علامت‌گذاری شده‌اند، باید در وبسایت‌های پرسش و پاسخ منطبق بر مانیفست رعایت شوند. رعایت نکردن این قواعد برای وبسایت پرسش و پاسخ امتیاز منفی به همراه دارد.

قانون منعطف. قوانین و قواعدی که با این نشانه علامت‌گذاری شده‌اند وابسته به سیاست وبسایت پرسش و پاسخ هستند و در صورتی که در سیاست وبسایت پرسش و پاسخ موجود نباشند، رعایت نکردن آن‌ها از نظر مانیفست بدون اشکال است. اما در صورتی که در سیاست وبسایت پرسش و پاسخ این قواعد وجود داشته باشد، رعایت نکردن آن‌ها امتیاز منفی به همراه دارد.

استاندارد مثبت. قوانین و قواعدی که با این نشانه علامت‌گذاری شده‌اند، به صورت پیشنهاد هستند. رعایت کردن این موارد در وبسایت‌های پرسش و پاسخ امتیاز مثبت به همراه دارد.

همکاران این نسخه

جلال جابری مدیر وبسایت «[پرسش و پاسخ فارسی](#)»

فهرست مطالب

آ- محتوای عمومی.....	۱۳
آ-۱- متن ساده	۱۳
آ-۱-۱- مطالب توهین آمیز، غیراخلاقی یا تهدید آمیز:.....	۱۳
آ-۱-۲- اطلاعات مخرب:.....	۱۳
آ-۱-۳- اطلاعات شخصی:.....	۱۳
آ-۱-۴- احساسات و نظرات شخصی و خصوصی:.....	۱۳
آ-۱-۵- تبلیغات:.....	۱۳
آ-۱-۶- فارسی نویسی:.....	۱۴
آ-۱-۷- روشنی متن:.....	۱۴
آ-۱-۸- استفاده از زبان فارسی استاندارد:.....	۱۵
آ-۱-۹- استفاده‌ی افراطی از علائم:.....	۱۵
آ-۱-۱۰- استفاده از متون ناضروری:.....	۱۶
آ-۱-۱۱- استفاده از کوتاه‌نویسی‌ها:.....	۱۶
آ-۱-۱۲- ویرایش توسط کاربر دیگر:.....	۱۶
آ-۲- تصویر و صدا.....	۱۶
آ-۲-۱- تصویر و صدای ضروری:.....	۱۷
آ-۳- کد برنامه	۱۸
آ-۳-۱- کد برنامه‌ی ضروری:.....	۱۸
آ-۳-۱- کد کامل ناضروری:.....	۱۸

- آ-۳- فرمول ریاضی ۱۸
- آ-۳-۱- فرمول ضروری: ۱۸
- آ-۳-۲- ابزار نمایش فرمول: ۱۸
- ب- محتوای خاص ۱۹
- ب-۱- پرسش ۱۹
- ب-۱-۱- طرح مساله‌ی قابل حل: ۱۹
- ب-۱-۲- مرتبط بودن با موضوع وبسایت پرسش و پاسخ: ۱۹
- ب-۱-۳- پرسش تکراری: ۱۹
- ب-۱-۴- پرسش با پاسخ مشخص: ۲۰
- ب-۱-۵- طرح پرسش با اطلاعات کافی: ۲۱
- ب-۱-۶- سوء استفاده از وبسایت پرسش و پاسخ: ۲۱
- ب-۱-۷- طرح پرسش‌های بسیار ساده: ۲۲
- ب-۱-۸- حذف پرسش: ۲۲
- ب-۱-۹- پرسش بدون انتها: ۲۲
- ب-۲- پاسخ ۲۲
- ب-۲-۱- حل قسمتی از مساله: ۲۲
- ب-۲-۲- طرح مطالب حاشیه‌ای: ۲۳
- ب-۲-۳- طرح مطالب در مورد مطالب دیگر: ۲۳
- ب-۲-۴- پاسخ تکراری: ۲۴
- ب-۲-۵- پاسخ مستند: ۲۴

- ب-۲-۶- ارجاع به مطالب وبسایت: ۲۴.....
- ب-۲-۷- استفاده از مثال: ۲۴.....
- ب-۲-۸- پاسخ به همه‌ی حالات: ۲۴.....
- ب-۲-۹- پاسخ به پرسش خود: ۲۵.....
- ب-۲-۱۰- حذف پاسخ: ۲۵.....
- ب-۲-۱۱- کپی کردن بدون اجازه: ۲۵.....
- ب-۳- دیدگاه ..... ۲۵.....
- ب-۳-۱- ذکر جزئیات: ۲۵.....
- ب-۳-۲- دیدگاه‌های طولانی: ۲۵.....
- ب-۳-۳- درخواست تکمیل پاسخ: ۲۵.....
- ج- ابزارهای کمکی محتوا ..... ۲۶.....
- ج-۱- شاخه ..... ۲۶.....
- ج-۱-۱- پرسش بدون شاخه: ۲۶.....
- ج-۱-۱- پرسش با چند شاخه: ۲۶.....
- ج-۲- تگ ..... ۲۶.....
- ج-۲-۱- استفاده از تگ برای پرسش: ۲۶.....
- ج-۲-۲- استفاده از تگ برای پاسخ: ۲۶.....
- ج-۲-۳- استفاده از تگ برای دیدگاه: ۲۶.....
- ج-۲-۴- پرسش بدون تگ: ۲۶.....
- ج-۲-۵- پاسخ بدون تگ: ۲۷.....

ج-۲-۶- محدودیت تعداد تگ: ۲۷

پیوست‌ها ۲۸

جداول ۲۸

جدول ۱، کوتاه‌نوشت‌ها ۲۸

آ- محتوای عمومی

آ-۱- متن ساده

توضیح: متن ساده، به متنی گفته می‌شود که در آن تصویر، ویدئو، فرمول و موارد این چنین استفاده نشده باشد. متن ساده معمولاً بخش‌های توضیحی یک پرسش، پاسخ یا دیدگاه را در بر دارد.

آ-۱-۱- مطالب توهین آمیز، غیراخلاقی یا تهدید آمیز: هر گونه مطلب توهین آمیز و غیراخلاقی و ورود به حریم خصوصی افراد نامطلوب است. همچنین هر گونه مطلب تهدید آمیز نامطلوب است.

آ-۱-۲- اطلاعات مخرب: قرار دادن اطلاعات مخرب و توصیه‌های خطرناک، مانند آموزش ساخت مواد انفجاری، افزودن لینک به وبسایت حاوی ویروس یا نرم‌افزار مخرب و مشابه آن نامطلوب است. تبصره: در وبسایت‌هایی که موضوع اصلی یکی از این موارد خاص است (مانند ساخت مواد انفجاری) و کاربر با آگاهی از مطالب وبسایت پرسش و پاسخ از مطالب وبسایت استفاده می‌کند، اطلاعات وابسته هرچند مخرب تلقی می‌شوند اما نامطلوب تلقی نمی‌شوند.

آ-۱-۳- اطلاعات شخصی: قرار دادن اطلاعات شخصی خود یا دیگری مانند شماره تلفن و ایمیل، در مطالب وبسایت پرسش و پاسخ نامطلوب است.

آ-۱-۴- احساسات و نظرات شخصی و خصوصی: وبسایت پرسش و پاسخ مکانی برای بیان احساسات و نظرات شخصی نیست. بنابراین محتوای شامل این موارد نامطلوب تلقی می‌شود.

آ-۱-۵- تبلیغات: استفاده از تبلیغ برند، محصول یا هر مورد مشابه در مطالب وبسایت پرسش و پاسخ نامطلوب است.

تبصره: در وبسایت‌های پرسش و پاسخ خاص تبلیغات می‌تواند آزاد باشد. به عنوان مثال در وبسایت پرسش و پاسخ مربوط به انواع گوشی موبایل ممکن است سیاست مدیریت وبسایت مبتنی بر مجاز بودن تبلیغات باشد.

آ-۱-۶- فارسی نویسی: در سیستم پرسش و پاسخ فارسی متن فارسی باید با حروف فارسی نوشته شود.

مثال (استفاده از فینگلیش)

کاربرد نادرست: porsesh man in ast.

کاربرد درست: پرسش من این است.

مثال (استفاده از کنایه‌ها و عبارات زبان خیابانی)

کاربرد نادرست: این پرسش خیلی خفنه، جوابش طولانیه.

کاربرد درست: این پرسش سختیه، جوابش طولانیه.

مثال (استفاده از کلمات انگلیسی که معادل روشن فارسی دارند)

کاربرد نادرست: این ادعای شما اگر جره است.

کاربرد درست: این ادعای شما اغراق است.

تبصره: در مواردی که کاربرد از حوزه‌ی زبان فارسی خارج می‌شود، می‌توان از فارسی نویسی صرف نظر کرد. مثلاً پرسش در مورد یک اصطلاح زبان فرانسه است که برای نشان دادن تلفظ آن می‌توان از حروف لاتین استفاده کرد.

آ-۱-۷- روشنی متن: متن باید روشن و شفاف موضوع خویش را بیان کند. استفاده از عناوینی مانند «در بعضی حالات»، «در حالت‌های خاص»، «گاهی»، «می‌توان گفت» و ... از روشنی مطلب بیان شده می‌کاهد و نامطلوب تلقی می‌شود.

تبصره: استفاده از موارد مبهم مانند «در حالت‌های خاص»، می‌تواند با توضیح بیشتر به صورت «در حالت‌های خاص زیر» مطلوب باشد.

مثال

کاربرد نادرست:

در میکروسافت ورد استفاده از فرم جستجوی پیش‌رفته در بعضی از حالات کمک می‌کند.

کاربرد درست:

در میکروسافت ورد استفاده از فرم جستجوی پیش‌رفته در حالات زیر کمک می‌کند:

- جستجوی عبارات منظم
- جستجو در قسمت خاصی از صفحه
- جستجوی موارد با حساسیت نسبت به بزرگی و کوچکی حروف
- ...

آ-۱-۸- استفاده از زبان فارسی استاندارد: در فارسی استاندارد، قواعدی وجود دارند که در وب

فارسی کمتر رعایت می‌شوند.

مثال (استفاده از نیم‌فاصله)

کاربرد نادرست ۱: پرسش‌ها، پاسخ‌ها

کاربرد نادرست ۱: پرسشها، پاسخها

کاربرد درست: پرسش‌ها، پاسخ‌ها

مثال (جدانویسی)

کاربرد نادرست: سرهمبندی

کاربرد درست: سرهم‌بندی

آ-۱-۹- استفاده‌ی افراطی از علائم: استفاده‌ی افراطی از علائم به صورتی که در فروم‌ها و چت‌روم‌ها

مورد استفاده قرار می‌گیرد، مطلوب نیست.

مثال

کاربرد نادرست: چطوری می‌شه در ورد جستجو انجام داد؟!؟!!

کاربرد درست: چطوری می‌شه در ورد جستجو انجام داد؟

آ-۱-۱۰- استفاده از متون ناضروری: متونی مانند احوال‌پرسی و ... که در فروم‌ها و چت‌روم‌ها معمول هستند، از روشنی مطالب یک وب‌سایت پرسش و پاسخ می‌کاهد و مطلوب نیست.

مثال

کاربرد نادرست: این جوابت خیلی خوب بود. قریبونت بشم واسه جواب دادنت عزیزم. فقط یک حالت خاصش رو نگفتی ...

کاربرد درست: جوابت خیلی خوب بود. فقط یک حالت خاص دیگه مونده ...

آ-۱-۱۱- استفاده از کوتاه‌نویسی‌ها: استفاده از موارد کوتاه‌نویسی می‌تواند هم‌زمان موجب خوندن سریع‌تر یک متن برای یک کاربر یا سردرگمی یک کاربر دیگر شود. می‌توان از بعضی کوتاه‌نویسی‌ها استفاده کرد. جدول ۱ تعدادی از کوتاه‌نویسی‌های معمول را نشان می‌دهد.

مثال (اگفگر به معنی اگر و فقط اگر)

کاربرد درست: این موضوع درست است اگفگر شما در حال استفاده از جوملا باشید.

آ-۱-۱۲- ویرایش توسط کاربر دیگر: در هنگام ویرایش مطلب یک کاربر توسط کاربر دیگر دقت شود که مطلب بیان شده توسط کاربر اولیه تغییر نکند. ویرایش توسط کاربر دیگر تنها به بیان روشن‌تر طرح مطلب یا ویرایش دستوری فارسی می‌پردازد. در صورت ابهام در معنای مطلب یا اطلاعات ناکافی یا موارد مشابه از کاربر اولیه درخواست شود مطلب را ویرایش و تکمیل نماید.

آ-۲- تصویر و صدا

توضیح: تصویر و صدا، گاهی به عنوان مطلب اصلی و گاهی به عنوان مطلب کمکی در اختیار مطلب اصلی قرار می‌گیرند. استفاده‌ی مناسب از این موارد به فهم سریع‌تر و بهتر مطلب کمک می‌کند.

آ-۲-۱- تصویر و صدای ضروری: در یک مطلب ممکن است استفاده از تصویر ضروری باشد. در این صورت قرار ندادن تصویر و صدا نادرست است.

مثال

کاربرد نادرست: یک نقاشی کشیدم. می‌خواستم ببینم استفاده از رنگ‌ها به جا بوده؟ من از رنگ‌های سرد استفاده کردم و یک دریا و یک ماه و ...

کاربرد درست ۱: من نقاشی زیر رو کشیدم. استفاده از رنگ‌ها در نقاشی من درست بوده؟

کاربرد درست ۲: من یک نقاشی کشیدم. استفاده از رنگ‌ها در نقاشی من درست بوده؟ نقاشی روی آدرس زیر روی وب هست.

<http://samplepath>

مثال

کاربرد نادرست: یک موسیقی شنیدم که خواننده‌ش صدای بمی داشت، پاپ بود ... این خواننده‌ش رو کسی می‌شناسه؟

کاربرد درست: کسی خواننده‌ی این موسیقی رو می‌شناسه؟

<http://samplepath>

آ-۳- کد برنامه

توضیح: کد برنامه شکل خاصی از محتوی است که در وبسایت‌های مرتبط با برنامه‌نویسی در مطالب قرار می‌گیرد. برای درج کدهای برنامه‌نویسی نیاز به رعایت شکل مرتب و خوش‌خوان است زیرا فهم کدهای برنامه معمولاً سخت است.

آ-۳-۱- کد برنامه‌ی ضروری: در مواقعی که مطلب در مورد یک کد برنامه است آن کد نیز باید در مطلب آورده شود.

آ-۳-۱- کد کامل ناضروری: هنگامی که کد برنامه طولانی است و مطلب در مورد یک قسمت از کد برنامه است که می‌تواند به صورت مجزا آورده شود، باید از آوردن کد کامل برنامه خودداری شود.

آ-۳- فرمول ریاضی

توضیح: در کاربردهای فنی و علمی که استفاده از فرمول‌های ریاضی ضروری است یا به فهم سریع تر و بهتر مطلب کمک می‌کند، استفاده از فرمول توصیه می‌شود.

آ-۳-۱- فرمول ضروری: در مواقعی که مطلب در مورد یک فرمول یا رابطه‌ی علمی است آن فرمول نیز باید در مطلب آورده شود.

آ-۳-۲- ابزار نمایش فرمول: در وبسایت پرسش و پاسخی که فرمول‌ها نقش اصلی را دارند، مانند وبسایت پرسش و پاسخی که در مورد مسائل ریاضیات است استفاده از ابزار نمایش فرمول به صورت ریاضی توصیه می‌شود.

ب- محتوای خاص

ب-۱- پرسش

توضیح: برای پرسش علاوه بر قوانین متن ساده قوانین مخصوصی وجود دارد.

ب-۱-۱- طرح مسأله‌ی قابل حل: پرسش باید حاوی یک مسأله‌ی قابل حل باشد. پرسشی که مسأله‌ای برای حل نداشته باشد، یا پرسشی که مسأله‌ی طرح شده در آن از لحاظ نظری یا عملی حل مشخص ندارد، یک پرسش معتبر تلقی نمی‌شود.

مثال (بدون مسأله)

کاربرد نادرست: بهترین کامپایلر زبان C++ کامپایلر gnu است.

مثال (مسأله‌ی بدون پاسخ نظری)

کاربرد نادرست: اگر اوپاما رییس‌جمهور نمی‌شد آمریکا وارد جنگ با سوریه می‌شد؟

مثال (مسأله‌ی بدون پاسخ عملی)

کاربرد نادرست: آیا بشقاب پرنده‌ها وجود دارند؟

کاربرد درست: آیا شواهد علمی برای وجود بشقاب پرنده وجود دارد؟

ب-۱-۲- مرتبط بودن با موضوع وب‌سایت پرسش و پاسخ: وب‌سایت‌های پرسش و پاسخ می‌توانند عمومی باشند مانند yahoo answers یا تخصصی باشند مانند stackoverflow. طرح پرسش‌های نامربوط در وب‌سایت پرسش و پاسخ تخصصی اشتباه است.

ب-۱-۳- پرسش تکراری: پرسش تکراری نامعتبر تلقی می‌شود. یک پرسش تکراری است وقتی مسأله‌ی طرح شده در آن در پرسش قدیمی‌تر مشابه‌ای تکرار شده باشد.

تبصره: یک پرسش تکراری در صورتی که حاوی مسأله‌ای تکراری با رویکردی جدید باشد می‌تواند به عنوان پرسش جدید تلقی شود.

مثال (رویکرد جدید)

پرسش قدیمی: از بین ویرایش گرهای واژه‌پرداز سورس باز کدام یک برای طراحی پایان‌نامه‌ی دانشگاهی استانداردتر است؟

کاربرد نادرست: برای استاندارد بودن از کدام واژه‌پرداز سورس باز برای طراحی پایان‌نامه استفاده کنیم؟

کاربرد درست: کدام واژه‌پرداز سورس باز برای طراحی پایان‌نامه‌ی استاندارد سریع‌تر است؟

ب-۱-۴- پرسش با پاسخ مشخص: پرسش باید حاوی پاسخ روشن و مشخص باشد. پرسش‌هایی مانند نظرسنجی، پرسش‌های کیفی که بستگی به شرایط یا نظر پاسخ‌دهنده دارد و ... معتبر نیستند.

مثال (نظرسنجی)

کاربرد نادرست: کدام کتاب برای آموزش برنامه‌نویسی بهتر است؟

کاربرد درست: برای آموزش برنامه‌نویسی چه کتاب‌هایی متن ساده دارند؟

مثال (بستگی به شرایط)

کاربرد نادرست: برای سفر کردن از چه اتوموبیلی استفاده کنیم؟

کاربرد درست: کدام اتوموبیل‌ها در طی مسیر طولانی دچار خرابی کمتری هستند؟

مثال (بستگی به نظر پاسخ‌دهنده)

کاربرد نادرست: کدام نقاش سبک باروک از همه ماهرتر بوده است؟

تبصره: گاهی استفاده از عباراتی مبهم می‌تواند یا عبارات روشن جایگزین شود تا پرسش پاسخ صریح داشته باشد.

مثال

کاربرد نادرست: برای تبدیل رشته به عدد در C++ چه روشی بهتر است؟

کاربرد درست: برای تبدیل رشته به عدد در C++ کدام روش کارا تر است؟

تبصره: طرح بعضی پرسش‌ها با پاسخ غیرقطعی ممکن است. پرسش‌هایی که با داشتن پاسخ غیرقطعی موجب ایجاد پاسخ‌های قطعی می‌شوند که به قسمتی از پرسش پاسخ می‌دهند و در مجموع اطلاعات پاسخ‌ها مساله‌ی طرح شده را به سمت حل شدن پیش می‌برد.

مثال

کاربرد درست: کدام موتور جستجوی اینترنت اهمیت بیشتری به کلیدواژه‌ها می‌دهد؟

ب-۱-۵- طرح پرسش با اطلاعات کافی: پرسش حاوی یک مساله برای پاسخ است. برای حل مساله‌ی طرح شده، به داده‌هایی نیاز است. این داده‌ها باید حداقل به مقداری باشند که پاسخ بر مبنای آن داده‌ها قابل ارائه باشد.

مثال

کاربرد نادرست: من در حال حل مساله‌ی کوتاه‌ترین مسیر هستم. چه الگوریتم‌هایی تا به حال برای این مساله پیدا شده است؟

کاربرد درست: من در حال حل مساله‌ی کوتاه‌ترین مسیر برای گراف‌های جهت‌دار بدون وزن هستم به صورتی که در مقاله‌ی ... بیان شده است. الگوریتم‌های ... را تا به حال دیده‌ام. چه الگوریتم‌هایی دیگری تا به حال برای این مساله پیدا شده است؟

ب-۱-۶- سوء استفاده از وبسایت پرسش و پاسخ: پرسش‌هایی که وظیفه‌ی طراح را به دوش سیستم پرسش و پاسخ بیاندازند سوء استفاده از وبسایت پرسش و پاسخ تلقی می‌شوند. مواردی مانند تکلیف درسی، پروژه‌ی دانشجویی، پروژه‌ی کاری و ... باید توسط طراح انجام شوند و در صورت داشتن پرسش در قسمتی جزئی، اقدام به طرح پرسش شود.

مثال

کاربرد نادرست: این مساله‌ی ریاضی چطور حل می‌شود؟ ...

کاربرد درست: این مساله‌ی ریاضی را می‌توان با فرمول لاگرانژ حل کرد؟

ب-۱-۷- طرح پرسش‌های بسیار ساده: پرسش‌هایی که پاسخ آن به راحتی در کتاب‌ها یا با یک جستجوی ساده در اینترنت یافت می‌شوند، هرچند به عنوان پرسش معتبر تلقی شوند اما مطلوب وبسایت‌های پرسش و پاسخ نیستند.

تبصره: یک وبسایت پرسش و پاسخ ممکن است به دلیل علاقه به جامعیت مطالب از طرح پرسش‌های ساده استقبال کند. این مورد بستگی به قوانین وبسایت پرسش و پاسخ دارد.

ب-۱-۸- حذف پرسش: حذف پرسش پس از دریافت پاسخ یا دیدگاه از کاربران دیگر یک عمل نامطلوب تلقی می‌شود. زیرا باعث سردرگمی کاربران و حذف ناخواسته‌ی مطالب دیگران می‌گردد. به جای حذف پرسش اقدام به ویرایش آن یا در صورت عدم تمایل اقدام به بستن آن به عنوان پرسش نامعتبر نمایید.

ب-۱-۹- پرسش بدون انتها: پرسشی که هیچ پاسخی به تمامی مساله‌ی طرح شده در آن را حل نکند، پرسش بدون انتها نامیده می‌شود. پرسش بدون انتها یک پرسش نامعتبر و طرح چنین پرسشی در وبسایت پرسش و پاسخ نامطلوب است.

مثال

کاربرد نادرست: در صورتی که آب در ۹۰ درجه به جوش می‌آید تکنولوژی ما چطور می‌شد؟

ب-۲- پاسخ

توضیح: برای پاسخ علاوه بر قوانین متن ساده قوانین مخصوصی وجود دارد.

ب-۲-۱- حل قسمتی از مساله: هر پاسخ باید قسمتی از مساله‌ی طرح شده در پرسش را حل کند. پاسخی که هیچ کمکی به حل مساله نکند یا مساله را اشتباه حل کند، نامعتبر تلقی می‌شود.

مثال (بدون حل)

پرسش: کدام شهرهای ایران آرامگاه شاعران قدیمی را دارد؟
کاربرد نادرست: فکر می‌کنم اکثر شهرهای ایران داشته باشن.

مثال (با حل نادرست)

پرسش: انتخابات مجلس خبرگان هر چند سال یک بار برگزار می‌شود؟

کاربرد نادرست: مثل ریاست جمهوری هر ۴ سال یک بار.

ب-۲-۲- طرح مطالب حاشیه‌ای: هر پاسخ باید به روشنی در مورد پرسش طرح شده مطلب را طرح کند. در پاسخ باید از مطالب حاشیه‌ای پرهیز شود. طرح مطالب حاشیه‌ای پاسخ را نامعتبر نمی‌سازد اما پاسخ نامطلوب تلقی می‌شود.

مثال

کاربرد نادرست: هرچند پرسش شما زیاد درست نیست، اما باید پاسخ داده شود. پاسخ پرسش شما ...
کاربرد نادرست: من اطلاعات زیادی راجع به این قضیه ندارم و تازه شروع به خواندن کردم اما ...

ب-۲-۳- طرح مطالب در مورد مطالب دیگر: در پاسخ خود از طرح مطلب در مورد پاسخ دیگران خودداری کنید. این کار را با دیدگاه انجام دهید. پاسخی که مطالبی راجع به پاسخی دیگر در آن وجود داشته باشد نامطلوب تلقی می‌شود.

تبصره: اشاره به پاسخ دیگران در پاسخ در مواردی که ضروری است پاسخ نامطلوب تولید نمی‌کند. برای مثال اشاره به این که این پاسخ تکمیل پاسخ دیگری است یا علاوه بر موارد پاسخ دیگری، این موارد نیز وجود دارد.

مثال

کاربرد نادرست: پاسخ کاربر ... پاسخ خوبی است. پاسخ من این است که ...

کاربرد درست: در پاسخ کاربر ... به نکته‌ی ... اشاره شده که می‌توان علاوه بر آن دو نکته‌ی زیر را در نظر گرفت ...

ب-۲-۴- پاسخ تکراری: پاسخ تکراری یک پاسخ نامعتبر نیست اما با توجه به قوانین مخصوص وبسایت پرسش و پاسخ ممکن است نامطلوب تلقی شود.

ب-۲-۵- پاسخ مستند: استفاده از استناد به مطالب علمی و استاندارد کیفیت پاسخ را افزایش می‌دهد.

مثال

کاربرد درست: با توجه به نسخه‌ی استاندارد C++11 نوع داده‌ی int حداقل ۲ بایت است.

ب-۲-۶- ارجاع به مطالب وبسایت: ارجاع حل قسمتی از پرسش به پاسخ دیگری در وبسایت پرسش و پاسخ، مطلوب است و از تکرار مطالب جلوگیری می‌کند.

مثال

کاربرد درست: قسمت اول پرسش در [آدرس پرسش در وبسایت] پاسخ داده شده است و قسمت دوم هم به این صورت پاسخ داده می‌شود: ...

ب-۲-۷- استفاده از مثال: استفاده از مثال کیفیت پاسخ را بالا می‌برد.

مثال

پرسش: آیا می‌توان از مقدار int به جای char در انتساب استفاده کرد؟

کاربرد درست: این کار ممکن است اما استفاده از int به جای char ممکن است کار درستی نباشد. مثلاً در مورد `char x = value;` ممکن است value مقداری خارج از مقدار پشتیبانی char باشد.

ب-۲-۸- پاسخ به همه‌ی حالات: در صورتی که به قسمتی از پرسش پاسخ می‌دهید که می‌تواند به چند حالت تقسیم شود، به هر قسمت جداگانه پاسخ دهید.

ب-۲-۹- پاسخ به پرسش خود: امکان پاسخ به پرسش خود به سیاست وبسایت پرسش و پاسخ بستگی دارد. اما در این مانیفست این کار نامطلوب تلقی نمی‌شود.

ب-۲-۱۰- حذف پاسخ: حذف پاسخ پس از دریافت دیدگاه از کاربران دیگر یک عمل نامطلوب تلقی می‌شود. زیرا باعث سردرگمی کاربران و حذف ناخواسته‌ی مطالب دیگران می‌گردد. در صورت نادرست بودن پاسخ، به جای حذف اقدام به ویرایش آن یا بیان اشکالات توسط دیدگاه و درج رای منفی برای مشخص شدن نادرستی پرسش نمایید.

ب-۲-۱۱- کپی کردن بدون اجازه: استفاده‌ی بدون مجوز از مطالبی که حق انتشار آن محفوظ است یک رفتار نامطلوب در پاسخ‌هاست.

ب-۳- دیدگاه

توضیح: برای دیدگاه علاوه بر قوانین متن ساده قوانین مخصوصی وجود دارد.

ب-۳-۱- ذکر جزئیات: دیدگاه برای ذکر جزئیات در مورد پرسش یا پاسخ کاربرد دارد. بنابراین جزئیاتی که در پرسش یا پاسخ مغفول مانده در دیدگاه یادآوری کنید.

مثال

پرسش: مساله‌های علمی یک میلیون دلاری کدام هستند؟

پاسخ: مساله‌های یک میلیون دلاری ... هستند.

کاربرد درست دیدگاه: البته از این مساله‌ها ... و ... حل شده‌اند.

ب-۳-۲- دیدگاه‌های طولانی: دیدگاه‌های طولانی نامطلوب تلقی می‌شوند. در صورتی که یک دیدگاه مطالب زیادی دارد، می‌توان آن را به چند دیدگاه تقسیم کرد یا با تغییران آن را به عنوان پاسخ ارائه کرد.

ب-۳-۳- درخواست تکمیل پاسخ: از دیدگاه برای درخواست تکمیل داده‌های مطرح شده در پرسش استفاده کنید.

ج- ابزارهای کمکی محتوا

ج-۱- شاخه

توضیح: استفاده از شاخه برای وبسایت‌هایی مناسب است که مطالب قابلیت قرار گرفتن در یک دسته را دارند. ترجیح این قرار گرفتن باید نسبت به شاخه‌های دیگر بیشتر باشد.

ج-۱-۱- پرسش بدون شاخه: در وبسایت‌های پرسش و پاسخ که از دسته‌بندی شاخه برای مرتب کردن پرسش‌های خود استفاده می‌کنند، می‌توان پرسش بدون شاخه را مجاز شمرد یا غیر مجاز. این مورد به سیاست وبسایت پرسش و پاسخ مربوط است.

ج-۱-۱- پرسش با چند شاخه: در وبسایت‌های پرسش و پاسخ استفاده از چند شاخه برای یک پرسش نامطلوب است.

ج-۲- تگ

توضیح: استفاده از تگ برای وبسایت‌هایی مناسب است که مطالب قابلیت قرار گرفتن در چند دسته را دارند.

ج-۲-۱- استفاده از تگ برای پرسش: تگ‌ها در وبسایت پرسش و پاسخ به صورت پیش‌فرض باید وابسته به پرسش باشند.

ج-۲-۲- استفاده از تگ برای پاسخ: استفاده از تگ برای پاسخ به صورت مجزا از تگ‌های پرسش، می‌تواند توسط سیاست وبسایت پرسش و پاسخ دنبال شود.

ج-۲-۳- استفاده از تگ برای دیدگاه: استفاده از تگ برای دیدگاه نامطلوب تلقی می‌شود.

ج-۲-۴- پرسش بدون تگ: طرح پرسش‌های بدون تگ، در وبسایت‌هایی که از تگ استفاده می‌کنند، نامطلوب است.

ج-۲-۵- پاسخ بدون تگ: در وبسایت‌های پرسش و پاسخ که از تگ برای پاسخ استفاده می‌کنند، پاسخ بدون تگ نامطلوب نیست.

ج-۲-۶- محدودیت تعداد تگ: مجاز بودن تگ‌های نامحدود وابسته به یک پرسش، در وبسایت پرسش و پاسخ نامطلوب است.

پیوست‌ها

جداول

جدول ۱، کوتاه‌نوشت‌ها

موارد استفاده	شکل کامل	کوتاه‌نویسی
استفاده از قضایای دوشروطی علمی	اگر و فقط اگر	اگفگر